Poliisitarkastaja Timo Ajaste

30.10.2018 POL-2018-47504

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto HE 185/2018 vp; hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajoneuvolain 16 ja 64 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Poliisihallitus on jo hallituksen esityksen aiemmissa valmisteluvaiheissa kiinnittänyt huomiota lakimuutosten vaikutuksiin liikenneturvallisuuteen ja liikenteen valvontaan. Samanlaisia näkemyksiä ovat esittäneet myös Lapin poliisilaitoksen moottorikelkkailun turvallisuuden ja valvonnan asiantuntijat. Esittämämme turvallisuuteen liittyvät huolet ovat jääneet kuitenkin huomioimatta nyt lausuttavana olevassa esityksessä.

Merkille pantavaa on sekin, että esityksen kappaleessa 3.1., jossa arvioidaan esityksen vaikutuksia liikenneturvallisuuteen, mainitaan useita negatiivisia vaikutuksia liikenneturvallisuudelle. Siinä todetaan muun muassa, että omamassan kasvattaminen, joka mahdollistaa painavammat perävaunut, ja siten aikaisempaa useamman ihmisen samanaikaisen kuljettamisen moottorikelkan perävaunussa, voi lisätä mahdollisessa onnettomuudessa loukkaantuneiden ja kuolonuhrien määrää.

Omamassan kasvattaminen lisää todennäköisesti raskaiden moottorikelkkojen leveyttä nykyisin käytössä oleviin moottorikelkkoihin verrattuna. Varsinkin mäkisillä ja mutkaisilla reiteillä ajettaessa lisääntyy kohtaamisonnettomuuden riski leveillä raskailla kelkoilla ajettaessa. Tämän takia olisi tarpeen rajoittaa moottorikelkan suurin sallittu leveys esimerkiksi 1,7 metriin. Lisäksi kohtaamistilanteiden turvallisuutta huonoissa ajo-olosuhteissa voitaisiin lisätä leveyttä osoittavilla valaisimilla, mikäli niitä edellytettäisiin.

Ajokorttilain 4 §:n muutoksella mahdollistettaisiin se, että 15-vuotias vain T-luokan ajokortin omaava henkilö voisi kuljettaa ajoneuvoyhdistelmää, jossa olisi vetoajoneuvossa neljä henkilöä ja perävaunussa matkustajien koosta riippuen jopa 20 - 30 matkustajaa. Tilanne paranisi hieman, jos kuljettajalta edellytettäisiin 18 vuoden ikää.

Ajoneuvolain 64 a §:ään liittyen olisi liikenteen valvonnan ja liikenneonnettomuustutkinnan näkökulmasta tarkasteltuna parempi, että raskaat moottorikelkat tulisi aina rekisteröidä. Nyt hallituksen esityksessä rekisteröintivelvollisuus ulottuu vain tilanteisiin, joissa niitä käytetään moottorikelkkailureiteillä. Näitä uusia moottorikelkkoja tultaneen kuitenkin käyttämään paljon myös muualla maastossa kuin merkityillä reiteillä. Ilman mahdollisuutta tunnistaa ja yksilöidä moottorikelkka rekisterikilvestä valvonta vaikeutuu

tuntuvasti. Tällöin ei esimerkiksi voitaisi tehdä ajoneuvorekisteriin kyselyitä, joilla selvitetään ajoneuvon massa ja sallittu henkilöluku. Myös sen selvittämien, mikä on perävanun sallittu kytkentämassa, olisi mahdotonta. Ajoneuvon tunnistaminen rekisterikilven avulla liittyy myös mahdollisiin pakenemisiin liikenneonnettomuuden johdosta tai muusta syystä.